

RAPORT FINAL DE CONSULTARE A PIETEI

privind elaborarea unui studiu de fezabilitate pentru analiza, fundamentarea și propunerea a minimum două scenarii/opțiuni tehnico-economice diferite, cu recomandarea justificată și documentată a scenariului/opțiunii tehnico-economice optime pentru realizarea obiectivului de investiții, consultanța oferită beneficiarului pe parcursul derulării procedurilor de achiziție publică până la atribuirea contractului EPC

I. INTRODUCERE

Prezentul raport final constituie o sinteză a rezultatelor acțiunii de consultare a pieței, demarat de Serviciul Achiziții, Administrativ și IT la data de 28.07.2023, în baza referatului de consultare piață nr. 3176/28.07.2023, întocmit de Serviciul Investiții și Comercial. Finalizarea perioadei de primire a ofertelor neangajante a avut loc la data de 08.08.2023, ora 12:00. Datorită interesului ridicat manifestat de companiile participante în cadrul acestei etape de consultare a pieței, termenul limită de depunere a ofertelor neangajante s-a prelungit până la data de 22.08.2023, ora 12:00. Acest proces are ca principal obiectiv generarea unei estimări a valorilor asociate, a prețurilor, duratei de execuție a proiectului, documentației necesare, precum și identificarea potențialilor furnizori cu experiență relevantă în domeniu.

II. METODOLOGIA DE CONSULTARE A PIETEI

A fost utilizată o abordare exhaustivă în consultarea pieței, prin transmiterea pe adresele oficiale de e-mail a unui număr de 12 cereri de oferte neangajante către diverse companii de specialitate, prin publicarea anunțului de consultare a pieței nr. 3178/28.07.2023 pe site-ul SAPE SA în limbile română și engleză, precum și prin publicarea pe platforma SEAP a anunțului de consultare a pieței nr. MC1025684 din data de 28.07.2023. Datorită interesului ridicat manifestat de companiile participante în cadrul acestei etape de consultare a pieței, termenul limită de depunere al ofertelor neangajante s-a prelungit până la data de 22.08.2023, ora 12:00 prin extinderea termenului publicat pe platforma SEAP a anunțului de consultare a pieței nr. MC1025826. De asemenea, actualizarea cu noul termen de depunere a ofertelor neangajante s-a realizat și în cadrul anunțului de consultare a pieței publicat pe website-ul SAPE S.A.

III. OBIECTUL CONSULTĂRII DE PIAȚĂ

Stabilirea valorii estimate, respectiv a pretului estimativ pentru fiecare fază de proiect solicitată; durata de realizare a celor două faze de proiect; stabilirea documentelor necesare a fi puse la dispoziția prestatorului pentru realizarea celor două faze; identificarea prestatorilor care beneficiază de experiența necesară pentru întocmirea documentațiilor, pentru prestarea serviciilor de elaborare studiu de fezabilitate în vederea stabilirii necesității și oportunității realizării obiectivului de investiții, identificarea scenariilor/opțiunilor tehnico-economice posibile și selectarea unui număr limitat de scenarii/opțiuni fezabile pentru realizarea obiectivului de investiții, a studiului de fezabilitate pentru analiza, fundamentarea și propunerea a minimum două scenarii/opțiuni tehnico-economice diferite, cu recomandarea justificată și documentată a

scenariului/opțiunii tehnico-economice optime pentru realizarea obiectivului de investiții și a consultanței oferită beneficiarului pe parcursul derulării procedurilor de achiziție publică până la atribuirea contractului EPC.

IV. DETALII SERVICII SOLICITATE

Solicitările au inclus elaborarea unui studiu de fezabilitate pentru a determina necesitatea și oportunitatea realizării proiectului de investiții de la Tarnița - Lăpușești. Au fost cerute identificarea scenariilor/opțiunilor tehnico-economice posibile și recomandarea unui număr limitat de scenarii/opțiuni fezabile, cu o justificare documentată a soluției tehnico-economice optime.

Operatorul de transport și de sistem (OTS) și operatorii de distribuție asigură transportul, respectiv distribuția, precum și dispacherizarea cu prioritate a energiei electrice produse din surse regenerabile, pentru toți producătorii de energie din surse regenerabile, indiferent de capacitate, pe baza unor criterii transparente și nediscriminatorii, cu posibilitatea modificării notificărilor în cursul zilei de operare, conform metodologiei aprobate de ANRE.

Evoluția tehnica a sectorului energetic în România ar putea fi pusă în dificultate pe termen mediu și lung datorită faptului că piața de energie electrică este deficitară din punct de vedere al infrastructurii, neavând capacități de stocare a energiei electrice, așa cum are piața gazelor naturale. Conform obiectivelor fundamentale ale Strategiei Energetice, dezvoltarea sectorului energetic este direct proporțională cu realizarea unor proiecte de investiții strategice de interes național.

Realizarea obiectivelor strategice presupune o riguroasă ancorare în realitatea sectorului energetic, cu o bună înțelegere a contextului internațional și a tendințelor de ordin tehnologic, economic și geopolitic. Tot în Strategia Energetică a României 2018-2030 se menționează: „Cap III. 3. Realizarea Centralei Hidroenergetice cu Acumulare prin Pompaj Tarnița-Lăpușești”. În condițiile în care, la orizontul anului 2030, în mixul tehnologic din sistemul de producție al energiei electrice din România va crește ponderea sectorului nuclear și a energiei din surse regenerabile, sunt necesare capacități care să asigure flexibilitatea sistemului electroenergetic.

La nivelul anului 2030, există perspectiva dezvoltării și a altor tehnologii pentru stocarea energiei, de tipul acumulatorilor, dar acestea nu au, în acest moment, suficientă maturitate tehnologică pentru a fi implementate. Prin urmare, este obligatorie realizarea unei capacități de stocare cu puterea de până la 1.000 MW în CHEAP Tarnița-Lăpușești care să poată interveni în echilibrarea sistemului pe durate cuprinse între 4-6 ore.

Stocajul energiei electrice este considerat în literatura de specialitate “a-6-a dimensiune” a unui sistem energetic, alături de: (1) sursele de energie, (2) producere, (3) transmisia, (4) distribuția și (5) consumul.

În funcție de design și caracteristici, stocarea energiei electrice asigură aprovizionare în momente de mare cerere (de exemplu datorită variațiilor sezoniere) și contribuie la funcționarea pieței energiei electrice, asigurând flexibilitate pe termen scurt. Piața de energie electrică internă are nevoie de stocajul energiei electrice pentru a progresa, martor de succes în acest sens fiind evoluția

pieței de gaze naturale, în care stocajul deține un rol fundamental, asigurând flexibilitatea serviciilor de piață și stabilitatea prețului gazului natural.

Oportunitatea și necesitatea realizării proiectului centralei hidroelectrice cu acumulare și pompaj (CHEAP) Tarnița -Lăpușești se bazează pe următoarele avantaje și funcțiuni asigurate pentru sistemul energetic național de o centrală de pompaj:

- creșterea gradului de siguranță al SEN în contextul funcționării în UCTE
- transferul energiei electrice de la golul de sarcină la vârf;
 - arbitrajul pieței de energie electrică;
 - rezerva de avarie de scurtă durată;
 - rezerva de reglaj terțiar rapid și rezerva de reglaj terțiar lent;
 - reglajul frecvență-putere;
 - furnizarea de rezervă reactivă și reglarea tensiunii în SEN;
 - schimbul prin interconexiune în cadrul UCTE;
 - repunere în funcțiune SEN- black start capability - capacitatea de a restabili interconexiunile de rețea în cazul în care se produce o pană de curent;
 - implementarea și gestionarea SEN a surselor regenerabile intermitente de energie electrică asigurând condiții optime pentru instalarea unei puteri mai mari de 4000 MW în centralele electrice eoliene.

Studiul de fezabilitate va fi contractat pentru stabilirea soluțiilor de realizare a unei centrale hidroelectrice cu acumulare prin pompaj cu o putere cuprinsă între 500 - 1.000 MW. Studiul de fezabilitate va respecta conținutul cadru stabilit prin HG 907/2016 și va conține soluțiile fezabile pentru construcția centralei, analizele cost-beneficiu realizată pentru soluțiile prezentate, elaborate în condițiile legislative și tehnico economice existente, certificatul de urbanism, avizele conforme pentru asigurarea utilităților, precum și avize, acorduri și studii specifice, după caz, în funcție de specificul obiectivului de investiții, inclusiv cel pentru racordarea la rețeaua de transport a energiei electrice și avizul de mediu.

V. OFERTE NEANGAJANTE

Cercetarea de piață indică o serie de oferte și scrisori de interes primite pentru proiectul Tarnița-Lăpușești, care vizează elaborarea studiului de fezabilitate și prestarea de servicii de asistență în cadrul procesului de achiziții. În rândurile de mai jos, prezint o vedere generală a ofertelor primite și a bugetelor estimate, fără a menționa numele companiilor implicate:

O serie de scrisori de interes și propuneri au fost primite din partea unui grup divers de companii. Acestea au exprimat interesul pentru proiectul Tarnița-Lăpușești și au solicitat informații suplimentare legate de proiect.

Oferte neangajante au fost depuse de mai multe companii. Aceste oferte acoperă diverse aspecte ale proiectului, inclusiv elaborarea studiului de fezabilitate și servicii conexe.

Bugetele propuse pentru elaborarea studiului de fezabilitate variază semnificativ în funcție de cerințele și opțiunile fiecărei oferte. În cadrul procesului de evaluare a ofertelor primite pentru proiectul Tarnița-Lăpușești, au fost identificate intervale variate de valori propuse pentru diferitele servicii și etape ale proiectului. Bugetele estimate variază în funcție de abordarea strategică a fiecărei companii, complexitatea cerințelor și a opțiunilor oferite. Iată o privire generală asupra acestor intervale valorice:

- Elaborarea Studiului de Fezabilitate:

Valorile estimate medii propuse ca buget pentru elaborarea studiului de fezabilitate variază într-un interval cuprins între 3,2 milioane Euro și 3,5 milioane Euro, fără a include TVA-ul. Această variație se datorează diferențelor în abordări, profunzimea analizelor și caracteristicile specifice ale fiecărei oferte.

- Alte Servicii și Etape Specifice:

Bugetele pentru alte servicii specifice, cum ar fi asistența în procesul de achiziții, evaluarea impactului asupra mediului, investigațiile geotehnice și evaluările de finanțare, variază într-un interval adecvat pentru fiecare etapă. Aceste intervale valorice depind de abordarea financiară din cadrul ofertei neangajante a fiecărei companii, complexitatea cerințelor și a resurselor necesare.

Este important de menționat că aceste intervale valorice sunt doar estimări și că costurile reale pot varia în funcție de evoluțiile pieței, cerințele exacte ale proiectului și negocierile ulterioare cu prestatorii de servicii. Evaluarea detaliată a fiecărei oferte primită în cadrul unei viitoare proceduri de achiziție va implica analize suplimentare pentru a asigura o selecție corectă și transparentă a prestatorului potrivit pentru proiectul Tarnița-Lăpușești.

Termenele de prestare pentru diversele faze ale proiectului variază, cu durate estimate între câteva luni și câțiva ani, în funcție de strategia abordată, complexitate și necesități.

Propunerile au fost structurate pentru a acoperi etapele diferite ale proiectului, inclusiv fazele inițiale de concept și studiu de marketing, studiul de fezabilitate și asistența tehnică în procesul de achiziție.

În ansamblu, piața a reacționat pozitiv la proiectul Tarnița-Lăpușești, cu o gamă largă de companii care exprimă interes și depun oferte pentru a asigura elaborarea studiului de fezabilitate și implementarea concomitentă a altor servicii legate de proiect. Bugetele pentru aceste servicii variază semnificativ, reflectând complexitatea și diversitatea nevoilor proiectului.

VI. CONCLUZII

1. **Interes crescut:** Exista un interes internațional pentru proiectul Tarnița-Lăpușești, așa cum reiese din numărul de scrisori de interes și oferte neangajante pe care le-am primit de la diverse companii și organizații din întreaga lume, inclusiv Coreea de Sud, Spania și Germania.

2. **Variabilitatea costurilor:** Variabilitatea costurilor în cadrul ofertelor primite pentru proiectul Tarnița-Lăpușești evidențiază o gamă largă de estimări financiare din partea companii participante la procesul de consultare a pieței. Această variație poate fi explicată prin diferitele abordări, expertize și strategii pe care aceste companii le aduc în procesul de elaborare a Studiului de Fezabilitate.

Este important de menționat că variabilitatea costurilor nu trebuie privită izolat, ci în contextul experienței, expertizei și abordărilor fiecărei companii. Alegerea finală trebuie să ia în considerare nu doar aspectele financiare, ci și calitatea serviciilor oferite, abilitatea companiei/companiilor de a răspunde nevoilor proiectului Tarnița-Lăpușești conform cerințelor economice, legislative și tehnice.

3. **Perioadă de prestare a serviciilor de elaborare studiu de fezabilitate și servicii de elaborare a documentație necesară licitației de atribuire EPC:**

Perioadele de prestare a serviciilor pentru proiectul Tarnița-Lăpușești reflectă variații semnificative în funcție de companiile ofertante și strategia abordată de acestea. Este important să se țină cont de specificul fiecărei oferte și de necesitățile proiectului pentru a alege o perioadă adecvată de prestare a serviciilor, asigurând astfel gestionarea eficientă și în termen a proiectului Tarnița-Lăpușești.

Pe baza informațiilor prezentate în ofertele neangajante pentru proiectul Tarnița-Lăpușești și perioadele propuse de diferite companii, se poate estima o medie a perioadei de prestare servicii de **16 luni**, respectiv de 12 luni pentru prestarea serviciilor de elaborare studiu de fezabilitate și 4 luni pentru perioada de prestare a serviciilor de asistență în procesul de achiziții. Este important de menționat că în cadrul acestei perioade nu s-a luat în calcul timpul de obținere a avizului de mediu și a avizului tehnic de racordare (ATR). Companiile ofertante au propus durate variabile, însă o privire de ansamblu indică că majoritatea estimării se situează în jurul acestei medii.